

TÜRKMENISTANYŇ PREZIDENTI SERDAR BERDIMUHAMEDOW: – HALKYMYZ BILEN BILELIKDE TUTANÝERLI ZÄHMET ÇEKIP, 2025-nji ÝYLDA BELLÄN SEPGITLERIMIZE, MAKSATLARIMYZA ÝETJEKDIGIMIZE BERK ÝNANÝARYN.

ZAMAN

INTERNATIONAL MEDIA TÜRKMENISTAN

14-nji fewral, 2025. Belgisi 7/1625

ATA WATANYMYZY GÜLLEDIP ÖSDÜRMEK BAŞ MAKSADYMYZ

7-nji fewralda geçirilen Ministrler Kabinetiniň giňişleýin mejlisinde hormatly Prezidentimiz «Türkmenistany 2025-nji ýylda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň we maýa goýum Maksatnamasyny tassyklamak hakynda» Karara gol çekdi.

durnukly ösdürmek, önümçilik kärhanalarynyň doly güýjünde işledilmegini gazanmak, täze kärhanalary gurmagyň hasabyna 3 müňden gowrak täze iş ornu döretmek, daşary sowda dolanyşygynyň möçberini 20 milliard amerikan dollaryna ýetirmek göz önünde tutulýar. Kiçi we orta telekeçiligi ösdürmek, jemi içerki önümiň düzümünde hususy pudagyň paýyny 71,6 göterime ýetirmek, zähmet haklarynyň, pensiyalarynyň, döwlet kömek pullarynyň, talyp haklarynyň möçberini 10 göterim ýokarlandyrmak arkaly ilatly girdejilerini artdyrmak, ýaşayş-durmuş derejesini gowulandyrmak meýilleşdirilýär. 2025-nji ýylda ýurdu myzyň ykdysadyýetine maliýeleşdirmegiň ähli çeşmeleriniň hasabyna jemi 40 milliard manatdan gowrak maýa goýumlary gönükdirmek göz önünde tutulýar.

Şeýle hem mejlisde Arkadagly Gahryman Serdarymyz 2025-nji ýylda öňde duran wezipeler barada durup geçip, «Türkmenistany 2025-nji ýylda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň we maýa goýum Maksatnamasyna» laýyklykda, şu ýyl umumy meýdany 500 müň inedördül metre golaý ýaşayş jaýlaryny, 4 müň 620 orunlyk umumybilim edaralaryny, 2 müň orunlyk mekdebe çenli çağalar edaralaryny gurup ulanmaga bermegiň meýilleşdirilýändigini aýtdy. Halkymyzyň ýaşayş-durmuş şertlerini gowulandyrmak üçin bu Maksatnamany durmuş geçirmegiň çäklerinde welaýatlarda we paýtagtymyzda ençeme desgalar döredilmeli binalaryň gurluşygyna badalga berler. Şeýle hem birnäçe desgalaryň gurluşygyny tamamlamak göz önünde tutulýar.

Biz şu ýyl Ahal welaýatynyň Ak bugdaý etrabyňyň Oňaldy, Kaka etrabyňyň Gowşut geňeşliklerinde, Balkan welaýatynyň Gyzy-

larbat etrabynda Käre, döwrebap obalary, Daşoguz welaýatynyň Koneürgeňç etrabynda täze şäherçäni, Balkan welaýatynda Garabogazköl aýlagynyň üstünden geçýän awtomobil köprüsini, Balkan welaýatynyň Jebel şäherçesinde Halkara howa menzili toplumuny gurup ulanmaga tabşyrýars. Şeýle hem Aşgabat – Türkmenabat ýokary tizlikli awtomobil ýolunyň Mary – Türkmenabat bölegi, Türkmenistanyň Senagatçylar we telekeçiler birleşmesiniň ýokary okum mekdebi ulanmaga berler diýip, hormatly Prezidentimiz nygtady. Ilatyň ýaşayş-durmuş şertlerini gowulandyrmak maksady bilen, awtomobil ýollarynyň, aragatnaşyk, suw, gaz, elektrik üpjünçilik ulgamlarynyň, suw we lagym arassalaýjy desgalaryň gurluşygyna ep-esli serişde goýberiler.

Ýurdumyzda Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly mynasybetli möhüm ähmiýeti bolan birnäçe halkara çäreler geçiriler. Hormatly Prezidentimiz 2025-nji ýylyň «Halkara parahatçylyk we ynanyşmak ýyly» diýlip ygylan edilmeği we Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygynyň 30 ýyllygy mynasybetli diňe bir ýurdumyzyň raýatlaryny däl, eýsem, daşary ýurtly raýatly hem syýlamak bilen bagly degişli teklipleri taýýarlamagyň, ýylyň aýratyn möhüm wakalaryna owruňjek bolup şanly seneleri geçirmek boýunça häzirden ýokary derejede taýýarlyk görmegiň zerurdygyny nygtady.

Döwlet Baştutanymyz şu ýyl üçin kabul edilen maksatnamanyň oran köp işleri öz içine alyandygyny, ata Watanymyz munda beýlak-de gülläp ösdürmegiň baş maksat bolup durýandygyny aýdyp, halkymyz bilen bilelikde tutanýerli zähmet çekip, 2025-nji ýylda bellenen sepgitlere, maksatlara ýetiljekdigine berk ynam bildirdi.

Türkmenistan – dost-doganlygyň Watany

Gahryman Arkadagymyzyň bejik işlerini üstünlikli dowam etdirýän hormatly Prezidentimiziň parasatly baştutanlygynda jemgyýetimiziň ähli ugurlarynda giň gerimli özgertmeler üstünlikli amala aşyrylýar. Bu bolsa agzybir halkymyzyň bagtyýarlygynyň üpjün etmek bilen birlikde, ählumumy parahatçylygy, özara bähbitli halkara hyzmatdaşlygy yzygiderli ösdürmäge mümkinçilik berýär. Munuň özi ata Watanymyzyň Birleşen Milletler Guramasynyň Baş Assambleýasy tarapyndan iki gezek ukrap edilen hemişelik Bitaraplyk hukuk ügdaýyna guşarnyksuz eýgürligini bilip berk baglanuşygydyr. ■ 3

Bilimde innoasion tehnologiýalaryň mümkinçiliklerini ulanmagyň ähmiýeti

Häzirki wagtda ýurdumyzda üşşes-nesliň hemmetaraplaýyn ösän, dünýäniň iň öňdebaryjy tehnologiýalaryndan baş çykarýan, ylmyň dünýä derejesindäki gazananlaryny başarnykly öleşdirip, döwür bilen deň gadam urýan hünärmenler bolup çetleşmekleri üçin ägirt uly maksatnamalaýyn işler amala aşyrylýar. Gahryman Arkadagymyzyň üşşärliginiň türkmen, rus we iňlis dillerini suwara bilmepleri barada bildirýän talaby hem hut şol bejik maksatlardan gözbaş alýar. Dil öwrenmek unsana paýhas eçilýär. Häzirki wagtda ylmyň we tehnikanyň gazananlaryndan habarly bolmak, daşary ýurt dillerini bilmek ilkinji zerurlyklaryň biri bolup durýar. ■ 3

Energetika pudagyň batly ösüşleri

Ýurdumyzda elektrik energiýasynyň ulanylyşygynyň netijeliligini üpjün etmek, tygşyly ulanmak, pudaga döwrebap dolandyryş usullaryny girizmek, ekologiany gorap saklamak hem-de energiýanyň gaýtadan dikeldilýän çeşmelerini ulanmak bilen ýurdumyzyň elektroenergetika pudagyň ösdürmek ugurunda uly işler üstünlikli amala aşyrylýar.

Pudagy ösdürmäge ägirt uly maýa goýumlaryň gönükdirilmegi bilen, soňky ýyllarda energetika senagatynyň önümçilik kuwwaty ep-esli artdy. Munuň özi diňe bir ýurdumyzyň içerki isleglerini kanagatlandyrmaga däl, eýsem, elektrik energiýasynyň daşary ýurtlara eksport edilýän möçberini hem ýylsaýyn artdyrmaga mümkinçilik berýär. ■ 3

Türkmen-eýran hyzmatdaşlygynyň ileri tutulýan ugurlary ara alnyp maslahatlaşyldy

Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedow 10-njy fewralda Eýran Yslam Respublikasynyň Prezidenti Masud Pezeşkian bilen bolan telefon arkaly söhbetdeşliginde iki ýurduň Daşary işler ministrlikleriniň arasynda geňesmeleriň geçirilmegini we Ykdysady hyzmatdaşlyk boýunça bilelikdäki türkmen-eýran hökümetara toparynyň nobatdaky mejlisini geçirmegi teklipler etdi we onuň gün tertibine Türkmenistan bilen Eýranyň arasynda energetika, ulag, senagat we beýleki ugurlar boýunça hyzmatdaşlygy ösdürmek bilen bagly meseleleriň giň toplumynyň girizilmegini maksadalaýyk boljakdygyny belledi.

11-12-nji fewralda Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary, daşary işler ministri Raşid Meredowynyň ýolbaşçylygyndaky ýurdumyzyň wekilýeti Eýran Yslam Respublikasynyň paýtagty Tähranda iş saparynda boldy. Bu barada Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň resmi web sahypasynda habar berilýär.

12-nji fewralda Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary, daşary işler ministri R.Meredowynyň ýolbaşçylygyndaky Türkmenistanyň wekilýetini Eýran Yslam Respublikasynyň Prezidenti Masud Pezeşkian kabul etdi.

Duşygynyň dowamynda daşary syýasat edarasynyň ýolbaşçysy Türkmenistanyň Prezidenti Serdar Berdimuhamedowyň we türkmen halkynyň

Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedowyň Eýranyň Prezidentiniň adyna ýollan mähirli salamyny we iň gowry arzuwlaryny ýetirdi.

Prezident Masud Pezeşkian iň gowry arzuwly üçin türkmen tarapynda minnetdarlyk bildirdi we Türkmenistanyň ýolbaşçylaryna mähirli salamyny ýetirmegi haýş etdi.

Eýran-türkmen gatnaşyklarynyň işjeňleşýändigini belläp, Prezident Masud Pezeşkian 10-njy fewralda türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy bilen geçirilen telefon arkaly söhbetdeşligiň ähmiýetini nygtady. Onuň dowamynda syýas, söwda-ykdysady we medeni-ynsanperwer ugurlarda ikitaraplaýyn hyzmatdaşlygyň möhüm meseleleri ara alnyp maslahatlaşyldy.

Şeýle hem Prezident Masud Pezeşkian Türkmenistan bilen energetika, ulag, suw çeşmeleri we beýleki ugurlarda hyzmatdaşlygy dowam etdirmekte Eýranyň ygryrlygyny beýan etdi. ■ 2

«Uzynada» käninde tebigy gazyň akymy alyndy

Nebitgaz senagaty Türkmenistanyň ykdysadyýetiniň durnukly ösüşini hem-de halkymyzyň abadan durmuşy üçin etmekde möhüm orun eýelýär. Şoňa görä-de, onuň ägirt uly mümkinçiliklerini doly derejede ulanmak milli strategiýanyň wajyp ugurlarynyň hatarynda durýar. Bu ugurda alnyp barylýan işler guwandyrjy netijelerini hem berýär. Munuň şeýledigine «Türkmennebit» döwlet konserniniň «Nebitgazburawlaýyş» trestiniň burawlaýjylary tarapyndan «Uzynada» käninde ýerine ýetirilýän işleriň mysalynda-da göz ýetirmek bolýar. Bu kändäki 85 belgili täze çuň guýynyň buraw we gurluşyk işleri tamamlanyp, önümçilige girizildi. Guýynyň çuňlugy 6 müň 830 metr bolup, ondan bir giije-gündiziň dowamynda nebit kondensatynyň 70 tonnasy hem-de 75 müň kub metr tebigy gazyň akymy alyndy.

Häzirki wagtda günbatar Türkmenistanda nebitiň, gaz kondensatynyň täze ýataklaryny tapmak, olaryň senagat derejeli gurlaryny artdyrmak, nebitiň, gazyň çykarylyşyny ýokarlandyrmak boýunça alnyp barýan işleri barada söhbetdeş boldy. Şonda bu täze ýatagyň çalt depginler bilen öleşdirmek üçin gözleg-agtaryş maksatly guýular bilen bir hatarda, ulanyş maksatly guýularyň gurluşygynyň amala aşyrylmagynyň hem wajypdygyny nygtaldy.

amala aşyrylyp, guwandyrjy üstünlikler gazanylýar. Yangyç-energetika toplumynyň işgärleriniň «Uzynada» käninde gazanan üstünligi Milli Liderimiziň 2022-nji ýylyň 13-nji ýanwarynda Balkan welaýatyna amala aşyran iş saparynyň dowamynda beren gymmatly maslahatlarynyň we

Global ykdysady ösüş 2,8% bolar

BMG-niň ykdysatçylary «Dünýäniň ykdysady ügdaýy we geljegi 2025» atly hasabatynda geçen ýylda bolşy ýaly, 2025-nji ýylda hem global ykdysady ösüşiniň 2,8% boljakdygyny çaklaýarlar. ■ 4

Awtoulaglaryň logolarynyň aňladýan manysy

Adamzat taryhynda iň gowry oňlap tapuşlaryň biri bolan awtoulagyň 199 ýyllyk taryhy bar. Dünýäde 3 müň 300-den gowrak awtoulag kompaniýasy bolup, 1,5 milliarddan gowrak awtoulag bar. ■ 5

Dil öwrenmegiň 7 usuly

Dil öwrenmek diňe bir täze sözləri öleşdirmek bilen çäklenmän, eýsem, bejileki halkaryň taryhy, medeniýeti we döp-dessurlary bilen tanyşmaga hem mümkinçilik berýär. ■ 6

Kembekleriň hökümdary «Real Madrid»

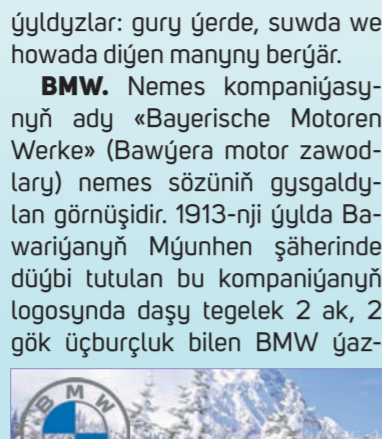
UEFA Çempionlar Ligasynyň pleý-off tapgyrynyň 1-nji duşuşyklarynda kubogunyň häzirki egesi «Real Madrid» myhmançylykda «Mançester Siti»ni 3-2 hasabynda ýeňiş sezewar etdi. ■ 8

MEŞHUR AWTOLAGLARYŇ LOGOLARYNYŇ AŇLADYAN MANYSY

Adamzat taryhynda iň gowy oňlap tapyşlaryň biri bolan awtoulagyň 139 ýylluk taryhy bar. Häzirki wagtda dünýäde 3 müň 300-den gowrak işjeň awtoulag brendi (kompaniýa) bolup, Ýer üzünde 1,5 milliarddan gowrak awtoulag bar. Ýörite taýýarlanan sahypamyzda meşhur awtoulaglaryň logolarynyň aňladýan manysy baradaky gyzykly maglumatlary dykgatyňyza ýetirmegi makul bildik.

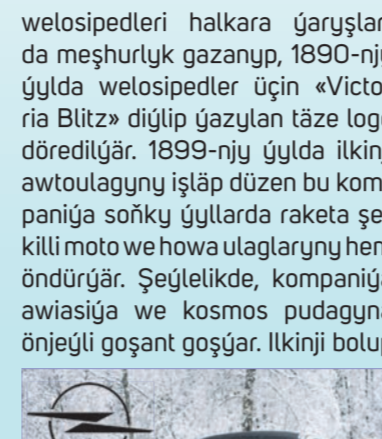
«Mercedes-Benz». Meşhur nemes brendiniň ady barada halk içinde dürli gürrüňler bar. «Mercedes-Benz» kompaniýasynyň ady awstriýaly awtoulag işewüri Emil Jellinegiň gyzy Mercedes Jellinegiň adyndan gözbaş alýar. Emil 1902-nji ýylda söwda belgisi alan, «Daimler-Benz AG»-yň düzüminde Karl Benz tarapyndan oňlany tapylan 35 at güýji bolan awtoulagyň adyny gyzynjy hormatyna «Mercedes» diýip atlandyrmagy tekli edýär. Şeýlelikde, ulagyň ady söwda belgisini alan telekeçiniň gyzy bilen oňlap tapylynyň adynyň birleşmeginde emele gelýär. Resmi taýdan 1926-njy ýylda esaslandyrylan «Mercedes-Benz»-iň logosynda halkanyň içinde bir nokatdan çykýan üçburçlyk ýuldyz bar. Üç tarapy görkezip duran

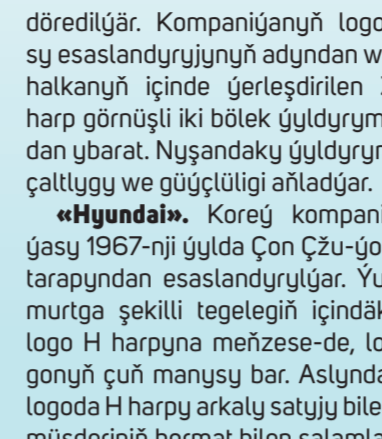
ýuldyzlar: gury ýerde, suwda we howada diýen manysy berýär. **BMW.** Nemes kompaniýasynyň ady «Bayerische Motoren Werke» (Bawýera motor zawodlary) nemes sözünüň gysgaldylan görnüşidir. 1913-nji ýylda Bawariýanyň Mýunhen şäherinde düýbi tutulan bu kompaniýanyň logosynda daşy tegelek 2 ak, 2 gök üçburçluk bilen BMW ýaz-

pyndan esaslandyrylýar. 1936-njy ýylda «Model AA» ulagy işlenip düzülen soň kompaniýanyň adyny döretmek barada bäsleşik geçirilýär. Gelip gowşan 27 müň tekliň arasyndan Toyota sözünüň üýtgedilen görnüşi bolan Toyota saýlanýar. Bu at daşary ýurtlularyň aýtmagy aňsat bolmagy üçin saýlanýar. İlkibaşda ýapon katanakasy (iýeroglit) bilen ýazylan kompaniýanyň ady 1950-nji ýylda baş harplar bilen TOYOTA diýlip latynça ýazylýar. Kompaniýanyň iki süýri halkadan emele gelen «T» harpy aňladýan logosy 1990-njy ýylda döredilýär. Bu logonyň manysy öndürji bilen müşderileriň arasyndaky berk baglanyşygy we ynamy aňladýar. **«Opel».** 163 ýyl ozal tikin maşyn öndürjisi Adam Opel tarapyndan döredilen nemes brendi ilkibaşda welosiped öndürýär. 1866-njy ýylda bu kompaniýanyň

welosipedleri halkara ýaryşlarda meşhurlyk gazanyp, 1890-njy ýylda welosipedler üçin «Victoria Blitz» diýlip ýazylan täze logo döredilýär. 1899-njy ýylda ilkinji awtoulagyň işläp düzen bu kompaniýa soňky ýyllarda raketa şekilli moto we howa ulaglaryny hem öndürýär. Şeýlelikde, kompaniýa awiasiya we kosmos pudagyna öňeýli goşant goşýar. Ilkinji bolup raketaly tüşseçkarkly awtoulag öndüren bu kompaniýa 60-dan gowrak ýurtta ulaglaryny satýar. İlkibaşda «Opel»-iň nyşanynda kompaniýany esaslandyryjynyň baş harplary bolan A harpy goňrumly reňkde, O harpy hem gyzyl reňkde şekillendirilipdir. 1930-njy ýylda kompaniýa «Opel Blitz» ady bilen ilkinji ýük ulagy öndürjy başlaýar. Kompaniýanyň logosyndaky ýuldyz (Blitz) şol ýyldan gözbaş alýar. 1961-nji ýylda ýuldyzmyň şekiliniň aşagynda «Opel» diýlip ýazylan täze logo

döredilýär. Kompaniýanyň logosy esaslandyryjynyň adyndan we halkanyň içinde ýerleşdirilen Z harp görnüşli iki bölek ýuldyzyrman ybarat. Nyşandaky ýuldyrym çaltlygy we güýçlülige aňladýar. **«Hyundai».** Koreý kompaniýasy 1967-nji ýylda Çon Çžu-ýon tarapyndan esaslandyrylýar. Yumurtga şekilli tegeleğiň içindeki logo H harpyna meňzeş-de, logonyň çuň manysy bar. Aslynda, logoda H harpy arkaly satyjy bilen müşderiniň hormat bilen salamlanyp duran şekili suratlandyrylýar. Sag tarapa gysarýan H harpy geljege tarap ymtlymagy aňladýan hem bolsa, asyl manyda satyjy bilen müşderiniň arasyndaky berk baglanyşygy görkezýär. Koreýa Respublikasynyň iň uly awtoulag öndürjisi dünýäde owadan we amatly ulaglary bilen tanalýar. **«Audi».** 1909-njy ýylda düýbi tutulan bu kompaniýanyň nyş-

nyndaky dört sany kümüş halka 1932-nji ýylda Germaniýanyň iň köne awtoulag öndürjileri bolan «Audi», DKW, «Horch» we «Wanderer»-iň birleşmesiniň alamatlandyryýar. Bu dört kompaniýa «Auto Union» atly birleşmäni emele getirýär. Bu kompaniýalar bilelikde ulag öndürenlerinde dört halkaly logony ulanypdylar. Aýratynlykda her kim öz nyşany ulanyndy. 1985-nji ýylda birleşme ýatrylandan soň, Awgust Horhuň egeçliginde «Audi» ady bilen (latynça manysy: eşitmek) täze kompaniýa 4 halkaly logosyny saklap galýar. **«Volkswagen».** Dünýädäki iň uly awtoulag öndürjileriň biri bolan «Volkswagen» 1937-nji ýylda Ferdinand Porşe tarapyndan esaslandyrylýar. Tegeleğiň içinde üst-üstüne ýerleşdirilen «VW» harply lo-

gosy bolan bu kompaniýa «halk ulagy» ady bilen tanalýar. Logodaky V harpy «volk» (adamlar), W harpy «wagon» (ulag) diýen manysy aňladýar. **GYSGAÇA TARYHYNDAN**
 • 1886-njy ýylda nemes inženeri Karl Benz benzin bilen işleýän ilkinji awtoulagy köpçüligä hödürleýär.
 • 1888-nji ýylda nemes inženeri Andreas Floken dünýäde ilkinji elektroulag hasaplanýan «Flocken Elektrowageni» işläp düzýär.
 • 1890-njy ýylda «Daimler Motoren Gesellschaft» kompaniýasy esaslandyrylýar.
 • 1908-nji ýylda Henri Ford has amatly «Model T» awtoulagyň öňümçiligini ýola goýýar.
 • 1926-njy ýylda «Daimler-Benz» kompaniýasy döredilýär we meşhur awtoulag «Mercedes» peýda bolýar.

LOGOSYNY ÜÝTGEDEN AWTOLAG KOMPANIÝALARY

Islendik harydyň göze gelüwli bolmagy üçin onuň logosynyň özüne çekijili bolmagy zerurdyr. Bu ýagdaý awtoulaglara hem degişlidir. Awtoulagyň logoları öň we yz tarapynda goýulýar. Ulag kompaniýalarynyň köpüsi häzire çenli ilkibaşda döredilendäki nyşany saklaýan bolsa, käbirleri döredilene bari birnäçe gezek logosyny üýtgetdi. Logolar köplenç, döwre ýa-da tehnologiýa laýyklykda üýtgedilýär.

Italiýanlaryň meşhur awtoulag kompaniýasy bolan «Alfa Romeo» 2015-nji ýylda 114 ýyldan bari üýtgeşsiz gelýän logosyny täzeledi. Täze logoda gyzyl haç bilen ýaşyl ýulan ýumşak kümüşsow halkalaryň içinde arasy bölünmedik görnüşde ýerleşdirilipdir. Ozalkydan tapawutlylykda «Alfa Romeo» ýazgysy sary däl-de, ak harplar bilen ýazylýpdyr.

ýolbarsyň kellesi bilen çalyşdy. Täze logonyň ýerliginde «Lamborghini»-niň nyşanyna meňzeş gara galkan bar.

Meşhur nemes brendi «Audi» öňküsinden käbir üýtge-medik täze logosyny ulaglaryna ornaşdyrdy. Bu kompaniýa 1969-njy ýylda tassyklan logosyny 2005-nji ýylda kümüşden ýasalan 3 öleşli halkalar bilen çalyşdy. 2022-nji ýylda bolsa, logosyny has-da ýönekeýleşdirip, 2 öleşge geçirdi.

Kiçik awtoulaglary bilen dünýä meşhur bolan «Mini» hem 2015-nji ýylda logosyna üýtgeşmeler girizdi. Iňlis kompaniýasy logosyndaky kümüşsow ganaty gara çyzyklar bilen şekillendirip, merkezindäki halkanyň gara düşegini aýrýpdyr.

Logosyny üýtgedeneriň arasynda KIA hem bar. Häzirki wagtda «Hyundai» kompaniýasyna degişli bolan brend 2021-nji ýylda 6-njy gezek logosyny çalyşdy. Täze logoda süüri halka aýrylyp, «I» bilen «A» harplaryň arasy birleşdirilip ýazylýpdyr. Köpler täze logony «KN» diýip okaýar.

Dünýäniň iň kaşan awtoulaglarynyň biri bolan «Bugatti» 2022-nji ýylda logosyndaky «gyzyl ýumurtgany» aýryp, gara harplar bilen ýönekeýje «Bugatti» diýip goýdy.

Dünýäde iň köp ulag öndürjisi bolan «Toyota» kompaniýasy hem 2020-nji ýylda logosyna biraz üýtgeşme girizdi. Japon brendi öňki gabaraly, ýagny 3 öleşli kümüşsow logosyny ýönekeýje 2 öleşge, düz hala geçirip, logosyny gara reňk bilen şekillendirdi.

Ýapon brendi «Nissan» 1990-njy ýyldan bari halkanyň merkezinde keseligiňe ýerleşdirilen «Nissan» diýip ýazylan ýalpyldawuk kümüşsow logony ulanýardy. 2021-nji ýylda bu kompaniýanyň logosy üýtgedilip, öwürümi bolan iki sany ýarym tegeleğiň merkezinde düz şekilli «Nissan» diýen ýazgy ýerleşdirildi.

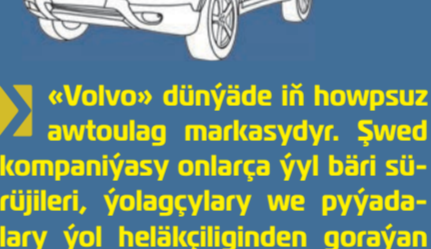
«Ýyldyrym» nyşany bilen tanalýan «Opel» hem gecen ýyl täze elektroulaglaryny täze logo bilen müşderilere ýetirdi. 2023-nji ýylda öňki logosyna düzedişler girizen nemes brendiniň täze nyşanynda üsti uçly ýuldyrymyň iki şahasynyň arasy ak kölege bilen bölünýär.

BMW-niň nyşany 1917-nji ýyldan 1997-nji ýylda çenli käbir üýtgemedi. 2021-nji ýylda halkanyň gara düşegi ak reňke geçirilip, BMW-niň ýönekeýden göze gelüwli täze logosy işlenip düzüldi.

Fransuz awtomobil korporasiýasy «Renault» hem 2021-nji ýylda öňki kümüşsow logosundan düýpgöter tapawutlanýan iki sany burçly çyzykdan emele gelen täze logosyny döredti.

Ady agzalan awtoulag kompaniýalaryndan başga-da, «Citroen» (2016), «Lotus» (2019), «Volkswagen» (2019), «Rolls-Royce» (2020), «Maserati» (2020), «Fiat» (2020), «Volvo» (2021), «Cadillac» (2021), «Jaguar» (2021), «Dacia» (2021), «General Motors» (2021), «Buick» (2022), «Genesis» (2023), «Infiniti» (2023), «Porsche» (2023), «Honda» (2024), «Lamborghini» (2024) ýaly brendler hem logolaryna käbir üýtgeşmeler girizdiler.

İŇ YGTYBARLY AWTOLAG MARKASY

«Volvo» dünýäde iň howpsuz awtoulag markasydyr. Şwed kompaniýasy onlarça ýyl bari sü-rüjileri, ýolagçylary we pyýadalary ýol heläkçiliginden gorayan innovation howpsuzlyk aýratynlyklaryny ösdürmekde hem-de durmuşga geçirmekde öňdeligi eýeleýär. Awtoulaglaryň howpsuzlyk ölçeglerine baha berýän guramalar (IIHS, NHTSA, Euro NCAP) tarapyndan geçirilen synaglara göre, «Volvo» dürli ýol heläkçiligine garşy çydamly diýlip ykrar edildi. «Volvo» göni, gapdal, yzky urgulara garşy çydamly bolup, islendik ýagdaýda ýol saklaýjylygyny ýitirmeyär. Guramanyň wekillerini bu ulagyň howa ýassygynyň, howpsuzlyk kemeriniň we elektron dolandyrýş ulgamyň has durnuklydygyny belleýärler. «Volvo» awtoulagy birnäçe ýyllap dürli synaglardan geçirilip, awtoulaglaryň howpsuzlyk ölçeglerine baha berýän guramalaryň ýokary bahasyna we baýraklaryna mynasyp boldy. Seljermeler göre, häzire çenli «Volvo» awtoulagynda heläkçilige uçrap, hiç kim aradan çykmandyr.

«VOLVO»-nyň GIRIZEN KÄBIR HOWPSUZLYK OÝLAP TAPYŞLARY:
 Üç nokatly howpsuzlyk kemeri. 1959-njy ýylda «Volvo»-nyň inženeri Nils Bohlin tarapyndan işlenip düzülen üç nokatly kemer awtoulagyň taryhynda iň möhüm howpsuzlyk oýlap tapyşy hasaplanýar. Aňsatlyk bilen dakyp-ayryp bolýan bu kemeri soňra beýleki awtoulag öndürjileri hem peýdalanylýar. «Volvo»-nyň teklipe eden howpsuzlyk kemeri häzirki wagtda ähli ulaglarda ulanylýar.
 Çaga oturgyjy. «Volvo» 1964-nji ýylda ilkinji gezek çaga oturgyjyny synagdan geçirýär. Kompaniýa käbir awtoulag çaknyşygunda çagananyň kellesine we boynuna ýetýän zeperi azaltmak maksady bilen ulaglaryna yzky çaga oturgyjy ornaşdyrýp başlaýar.
 Ýaramaz täsirleri goramak ulgamy. «Volvo» 1994-nji ýylda ygtybarly oturgyçlary işläp düzüp, ýolagçylary gapdal urgulardan goramak

maksady bilen oturgyçlarda howa ýassygyny ornaşdyrýar. Boýny goramak ulgamy. Şwed kompaniýasy 1998-nji ýylda kelliňi yzky çaknyşykdan goramak maksady bilen ulagyň oturgyjyna ýokaryk-aşak çekip bolýan kelle saklaýjy bölge goşýar. Bu awtoulagyň taryhynda uly şowululyk bolýar. Çişýän perde. «Volvo» awtoulag kompaniýasy 1998-nji ýylda üçekde ýerleşdirilen we gapdal penjireleriň ýapýan howa ýassygyny hem işläp düzýär. Bu ulgam heläkçilige uçranlaryň kellesini we göwresiniň ýokarky bölegini urgulardan goramaga hyzmat edýär. Awtotogtadyjy ulgamy. Bu kompaniýa 2010-njy ýylda awtoulagyň öňünden duýdanzyz çykan pyýada zeper ýetirmezlik, sürijiň çaknyşmagynyň öňüni almak we tizligi gowşatmak maksady bilen radar hem-de kamera ornaşdyrylan awtotogtadyjy ulgamy işläp düzýär. Süriji pyýadany ýa-da öňünden çykan zadý görmedik halatynda, ulagyň özi awtomat ýagdaýda tizligini peseldip, süriji duýdurýş berýär.

İŇ ÝAŞ AWTOLAG KOMPANIÝASY

Wüetnamyň iň uly hususy kompaniýalarynyň biri bolan «VinFast Auto Ltd.» maşyn bazarynda meşhurlyk gazanan iň ýaş awtoulag kompaniýasy hasaplanýar. 2017-nji ýylda «Vingroup» (Wüetnamyň paýdardar jemgyýeti) tarapyndan esaslandyrylan «VinFast» kompaniýasy elektrik awtoulaglary we elektrik skuterleri öndürýär. Edara binasy Hanoýda, awtoulag zawody Haiýfon şäherinde ýerleşýän bu kompaniýa «General Motors», «Chevrolet» brendleri bilen hyzmatdaşlyk edýär. 2022-nji ýylda dünýä bazarynda «VinFast»-yň SUV, sedan we hetçbek modelinden 7,400 elektroulag müşderilere gowşuryldy. «VinFast»-yň dolandyrjylary üstümizdäki ýylda 50 müň töweregi ulag satmagy maksat edinýärler.

DIL ÖWRENMEGIŇ 7 USULY

Başga dili öwrenmek diňe bir täze sözləri öleşdirmek bilen çäklennän, eýsem, şol dildäki halkyň taryhy, medeniýeti we döp-desurlary bilen tanymaga hem mümkinçilik berýär. Köpler täze dili şol dildäki eserleri okamak ýa-da şol dilde gepleýän halk bilen düşünişmek üçin öwrenýärler. Emma dil öwrenmek durmuşda, okuwda ýa-da işde hem uly ýeňillikleri döredýär. Hünärmenler täze dil öwrenmegiň 7 usulyny salgy berýärler.

Maksat goýmak. Daşary ýurt dilini öwreneninde belli bir maksadyň bolmagy örän möhümdir. Maksadyňy kesgitlemek dili nämäniň üsti bilen öwrenmelidigini we nämelerden başlamalydygyny aýdýnlaşdyrýar. Ilki bilen özüniň täze dili öwrenmek isleýändigini anyklamalyşyňyz. Mysal üçin, fransuzça aýdym aýtmak isleýäňmi? Şondan soňra öňünde belli bir maksat goýup, täze dil öwrenmäge girişmeli.

Özbaşdak öwrenmek. Başga dili tiz wagtda öleşdirmegiň iň täsirli usuly kinofilmlere ýa-da multfilmlere seredip, şol dildäki gepleşigi öwrenmekdir. Täze dili kitapdan bolşy ýaly öwrenmek, grammatik düzgünlerini ýat tutmak has kyn usul hasaplanýar. Munuň derejine gündelik ýa-da bellik depderini tutup, tejribe arkaly öwrenen zatlarıňy, sözleriňi we sözlemleriňi ýazmak has aňsat hasaplanýar. Mundan başga-da, şol dilde gepleşmek, aýdym aýtmak, kiçik eserleri okamak hem täze dil öwrenmegi aňsatlaşdyrýar.

Öwrenýän dilinde pikirlenmek. Öwrenýän dilinde pikirlenmäge synanyşmak şol dile bolan garaşyňy üýtgedýär. Özüňi arkaýyn duýup, köp zadý şol dilde pikir edip başlaýsyz. Bu bolsa, dilniň tebigy gurluşyna düşünmäge, şol dilde geplemek ukýbyňy ösdürmäge ýardam edýär.

Ýalňyşlyk goýbermekden gorkmazlyk. Isledik bir zat öwrenilende elbetde köp ýalňyşlyk goýberilýär. Ýöne munuň üçin ruhdan düşmeli däl. Ýalňyşlyk kämilleşmäge

ge we güýçlenmäge ýardam edýär. Bu täze dil öwrenilende hem şeýle. Täze dildäki sözleri dogry aýdyp bilmezlikden, dogry okap, gepläp bilmezlikden gorkmaly däl.

Köp okamak. Maksat edinen dilinde kitaby näçe köp okasaň, şonça-da köp öwrenersiň. Okamak söz we sözlemleriň grammatik gurluşyna has içgin düşünmäge ýardam edýär. Şol bir teksti öz ene dilinde we öwrenýän dilinde okamak hem peýdalydyr.

Sesli kitaplary diňlemek we ýazmak. Täze dili çalt öwrenmegiň ýene bir usuly sesli kitaplary diňlemekdir. Sesli kitaplary söz, basym, äheň, labyz taýdan şol dile has aňsat düşünmäge ýardam edýär. Sesli kitapda ünsüňi jemläp, käbir setirleri gaýtalaň hem öwrenip bolýar.

Bellik etmek we käbir sözləri ýazmak endigini ýola goýmak hem täze dil öwrenmegiň möhüm bölegidir. Dil öwrenilende şol dilde söwda dükanýandan almaly zatlarıň sanawyny, okuw meýnamasyny ýazyň bilersiňiz. Şeýle hem dostlaryňyz bilen şol dilde hat alşyp hem bilersiňiz. Ýazmak grammatik taýdan şol dile düşünişini we söz baýlygyny kagyzga geçirmäge mümkinçilik berýär.

Gaytalamak. Söz baýlygyny artdyrmakda gaýtalamagyň örän uly peýdasy bardyr. Her gün täze söz öwrenip, wagtyň geçmegi bilen bu sözləri gaýtalaň, ýatkeşligiňizi ösdürip bilersiňiz. Gaýtalamak öwrenen zatlarıňy uzak wagtlap ýatda saklamaga mümkinçilik berýär.

Iň köp tomaşa edilen multfilm

2003-nji ýylda «Walt Disney Pictures» üçin «Pixar Animation Studios» tarapyndan öndürilen «Nemonyň gözleginde» (Finding Nemo) animasiýasy çagalaryň iň köp tomaşa edýän multfilmleriniň biridir. Gülüli we başdangeçirmeli wakalara baý multfilmiň baş gahrymany naryňç reňkli Nemo balygydyr. Nemo doglana ejesini ýitirýär. Kiçilik sary balygy kakasy Marlin ulaldýar. Başlangyç synpa gatnaýan Nemo kakasynyň iňirdilerinden halys bizar bolýar. Kakasy oňa ýüzgüçleriniň entek kiçijikdigini aýdyp, uzaga gitmege hem gadagan edýär. Muňa garamadan Nemo kakasynyň diýeninden çykyp, ummanda ýüzümge başlaýar. Öýünden eslije daşlaşan sary balyk beýleki balyklar bilen bilelikde tora düşýär. Nemonyň adamlar tarapyndan tutulandygyny we alyp gidilendigini bilen Marlin ogluny halas etmek

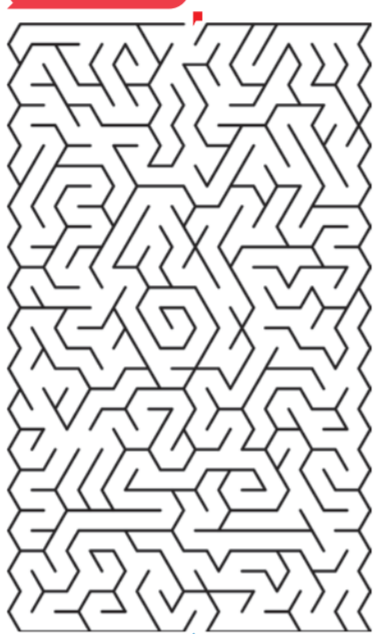
üçin görgi baryny görýär. Ahyrynda ogluny halas edip öýüne dolanýar.

Multfilmde Nemo (masgarabaz balyk) we Marlinde başga-da, Dori atly gök tang balyk hem bar. «Nemonyň gözleginde» multfilmniň 2006-njy ýylda 40 milliondan gowrak nusgasy satylýar. Bu multfilmiň dowamy 2016-njy ýylda «Doriniň gözleginde» ady bilen köpçülige ýaýradyldy.

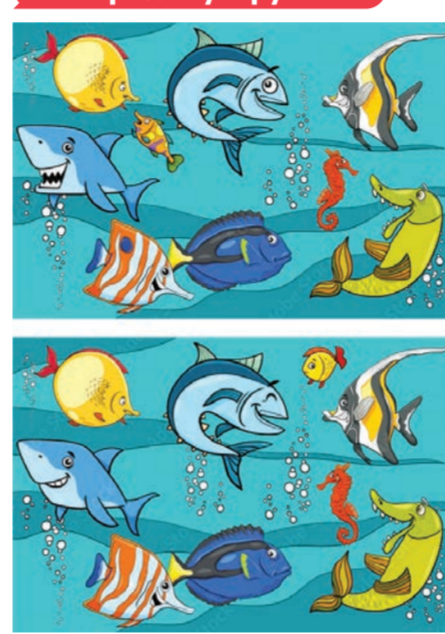
Multfilmdeki balyklaryň (gahrymanlar) ählisi hem ummanlarda ýaşayan deňiz jandarlarýndan nusga alnyp döredilipdir. Mysal üçin, baş gahryman we onuň kakasy «masgarabaz balygy» diýlip atlandyrylýan balyklaryň «Pomacentridae» maşgalasyna degişlidir. Bu balygyň dürli reňkde 30 görnüşi bar. Suwuty we iňinka bilen iýmittenýän bu balyklar Gyzyň deňizde we ummanlaryň ählisinde diýen ýaly duş gelýär.

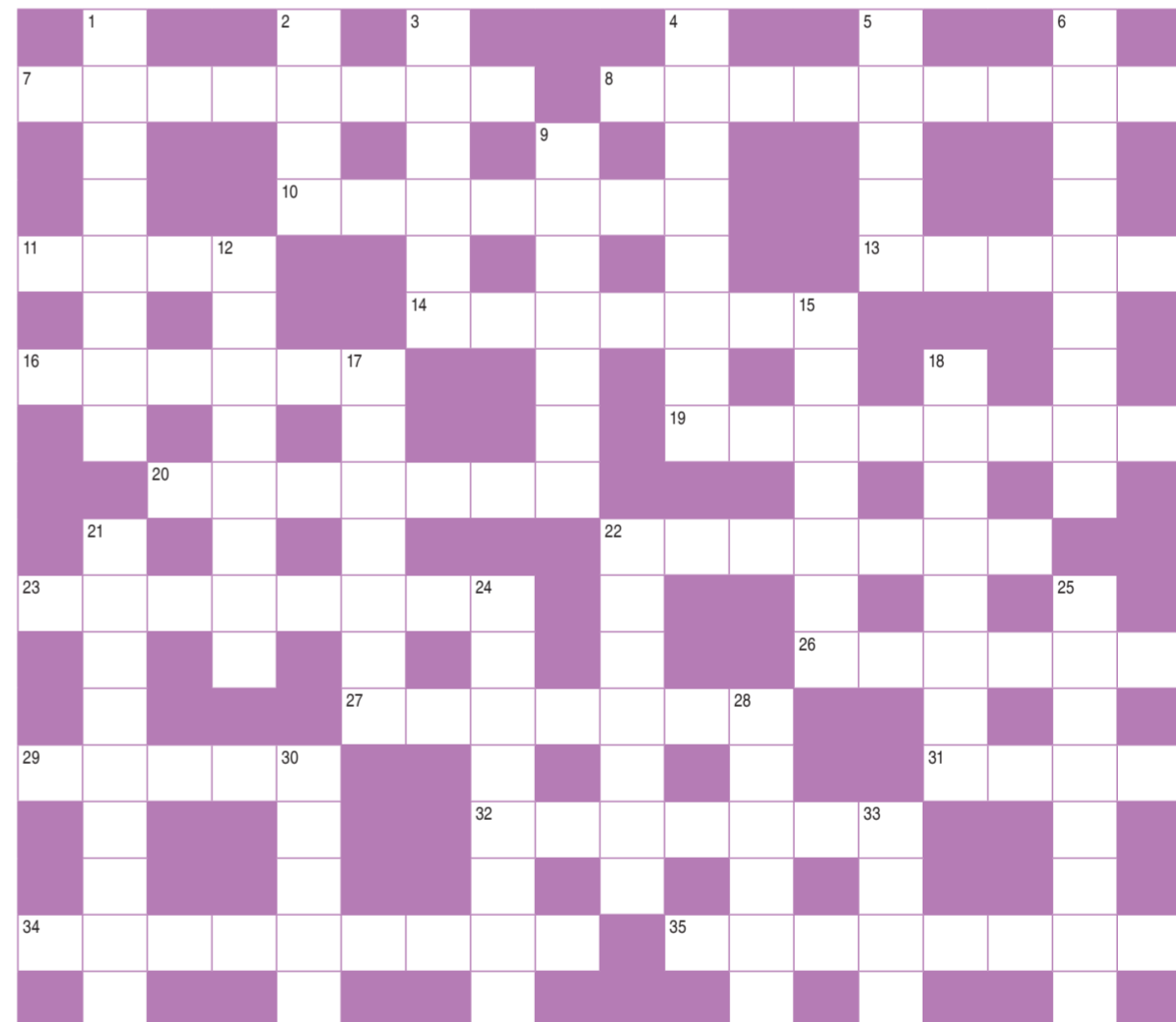
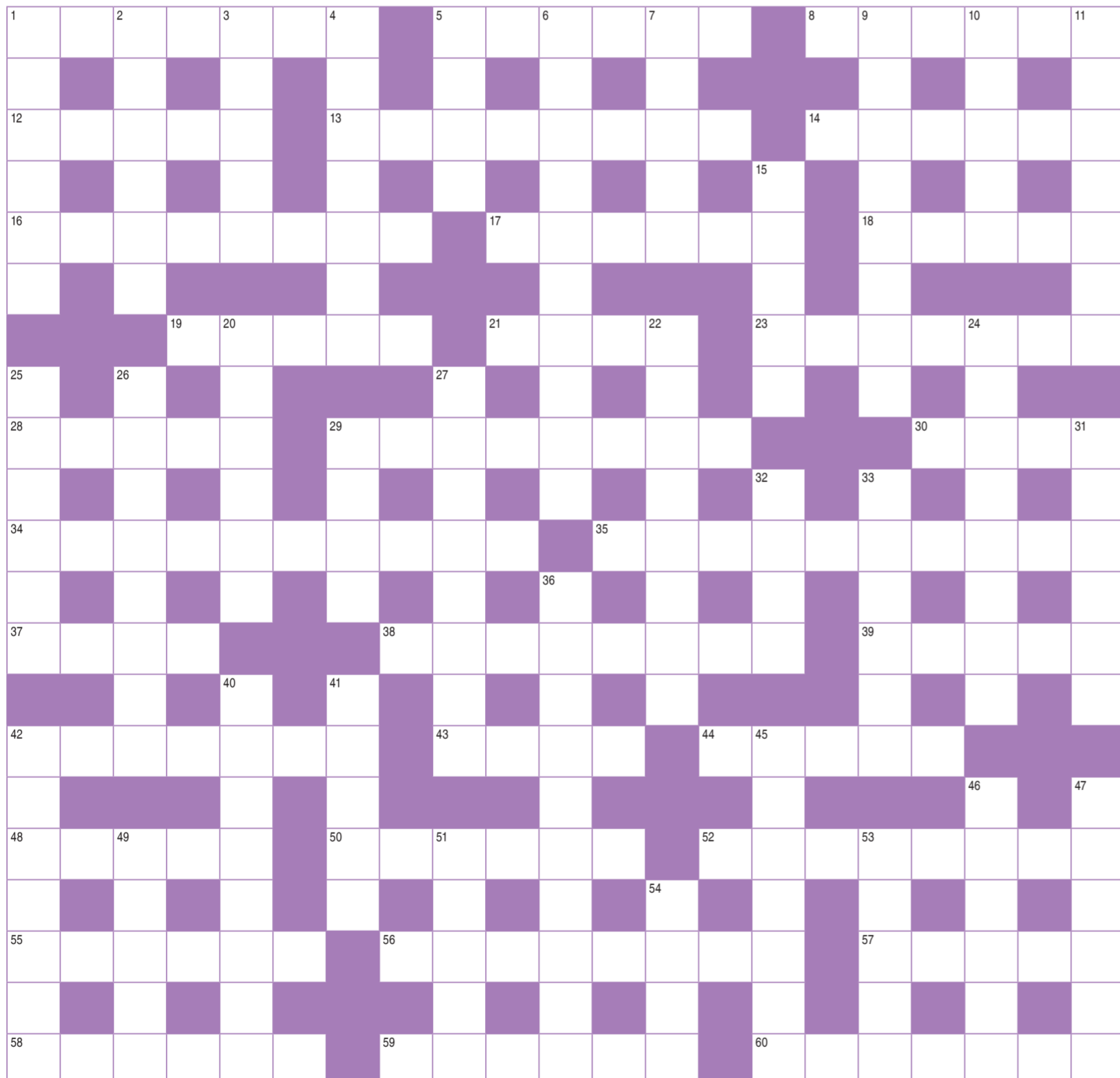
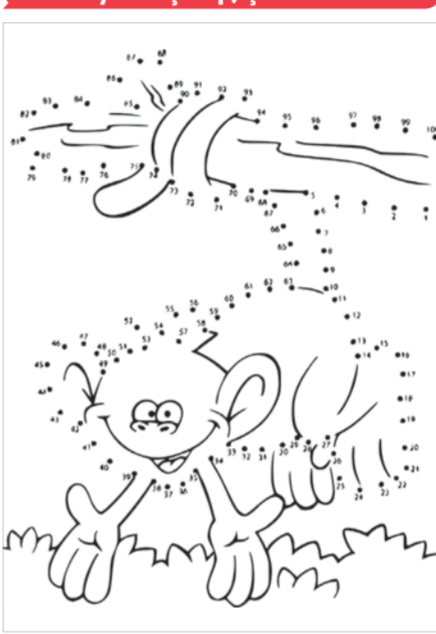
Labirint

7 tapawudy tapyň!

Sanlary birleşdirip, şekili reňkläň!

9-njy KROSSWORD

DIKLIGINE: 1. Ýurtyjy jandar. 2. Gelinleriň arkasyna atýan saçynyň iki örümni birikdirýän uly we ýasy bezeg saýy. 3. Günorta-Gündogar Aziýada bir döwlet. 4. Döwre, zamana laýyk gelýän. 5. Bir zat bilen kesilen, bitewi däl. 6. Käşiriň ak görnüşi. 9. Sary öwüşgün, sarymtly. 12. Eti gazanda gowrup, üstüne suw guýulup bişirilýän çorba. 15. Bir-birinden aýra düşmeklik. 17. Yedi hak saýygyň biri. 18. «Göroglyk» eposunyň esasy gahrymanlarynyň biri. 21. Gyzyly kitaba giren guşlaryň biri. 22. Şertli alamatlar, belgiler bilen aňladylýan birnäçe matematiki ululyk, formula. 24. Senetçilige degişli zatlar ýasalan, bejerilýän jaý. 25. Kúýze ussasy, külat. 28. Nebit galyndysy. 30. Ahat welaýatynda bir şäher. 33. ABŞ-nyň Milli umman we atmosfera edarasý.

KESELIGINE: 7. Iň köp syňahat edilýän döwlet. 8. Türkmenistanda iň beýik dag. 10. Gadymy grek mifologiasynda ýarým ynsan jandar. 11. Köp basylanmak, depelenmek. 13. Yzgar geçirmeýän galyň, syk dokalan mata. 14. Okuw dersi. 16. Oglan ady. 19. Günorta Amerikada bir döwlet. 20. Bezeg güli. 22. Günbatar Ýewropada bir döwlet. 23. Nepalnyň paýtagty. 26. Suw guýulýan jürükdikli gap. 27. ABŞ-da ýaşaýan ýabany atlar. 29. «Çöl ýerlerde, suwsuzlykda galmuşam, /... meni Çandybile sen ýetir» («Göroglyk» eposyndan). 31. Amerikalý rok sazandasy ... Kwatro. 32. Eýranyň iň gadymy şäherleriniň biri. 34. Ispaniýanyň futbol topary. 35. Jogapkärlik ýüklenen.

Artykmyrat GARAGULOW, Türkmenistanyň Telekommunikasiýalar we informatika institutynyň talyby.

8-nji KROSSWORD

DIKLIGINE: 1. Ýokary suw çykarmak üçin enjam. 2. Russiýanyň paýtagty. 3. Oňurgaly jandarlarda damar ulgamynyň bir bölegi. 4. Kesekiniň zähmetiniň mürdüni çürtýän, mugtýan. 5. Maý, amat. 6. Çorbanyň bir görnüşi. 7. Himiki taýdan işjeň däl maddalar. 9. Gykulyk, jenet. 10. Ispaniýaly futbolçy Serhio ... 11. Ýiti ystly spirtin bir görnüşi. 15. Orta asyrlarda Oguz türkmenleriniň iň güýçli we uly taýpalarynyň biri. 20. Guşlaryň döşüniň iç ýüzünde iýmüt ýugnanýan ýeri. 22. Berk, göni çüňkli guş. 24. Subtsyz. 25. Birinden ýa-da bir zatdan irgin, bizar bolan. 26. Yarym taýýar önümler. 27. Marynyň köne atlarynyň biri. 29. Nemes awtoulag öndürjisi. 31. Balyk tutulýan gural. 32. Suwuklyk ölçeg birligi. 33. At arabasynyň bir görnüşi. 36. Ýewropada bir döwlet. 40. Suwuň ýokardan güýçli inýän akymy. 41. Ekininiň başynda çöp-çalamdan edilýän küme. 42. Sportuň bir görnüşi. 45. Gutap bişirilýän ot. 46. Beýnäh gan inme. 47. Britan awtoulag brendi. 49. Türkmen taýpalarynyň biri. 51. Italiýanyň kommun şäheri. 53. Owadanlyk, serenjam. 54. Baglaýjy kömekçi.

KESELIGINE: 1. Mälim däl, belli däl. 5. Çeni-çaky bolmadyk.

8. Gorküzedäki düge çalyňy üstüne täze süýt guýlanda, çalyň ýüzüne galýan goýy galdyrym. 12. Adat, döp-dessur. 13. Ylyanyň bir görnüşi. 14. «Alty dänede gysmasaň, ... dänede gysdýrmaz» (naky). 16. Her bir zadý ýuwulup barýan hygaly jandar. 17. Oňagly, çemeli. 18. Kyn däl. 19. Düzümde gant ýa-da krahmal botan jisimleriň bugundan alynýan suwuklyk. 21. Amerikan awtoulag kompaniýasy. 23. Tutanýerli, ygtybartly. 28. Iki ýaňagyň iç we daş ýüzi. 29. Gara öýde ojagyň başyna düşmek üçin dokalýan kiçiräk halý. 30. Çykalg, çäre. 34. Çekge süňk bilen gulagyň aralygy. 35. Pişikler maşgalasýndan bolan sarymtlygoňur süýdemdiriji jandar. 37. Sorag çalyşmasy. 38. Basuş ölçeýän enjam. 39. Gyz ady. 42. Arasyna ýag çalyň, gat-gat edip togarlanyp bişirilýän çörek. 43. Biriniň dogduk mekany, ýerligi. 44. Süýrenji jandar. 48. Ýurdumyzda çap edilýän neşirleriň biri. 50. Gyz ady. 52. Dünýäde iň uzyn derýa. 55. Gadymy rus ýaragy. 56. Däne üwelýän gural. 57. Okeaniýadaky ýurt. 58. Awtoryň çuňňur içki duýgularynyň üsti bilen şöhlelendirilýän şahyryna eser. 59. Kubanyň paýtagty. 60. Lukmançylyk enjamy.

